

Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет
Факультет психології, історії та соціології
Кафедра історії, археології та методики викладання

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та
науково-педагогічної роботи,
голова науково-методичної ради
Дар'я МАЛЬЧИКОВА

«23» вересня 2021 р.

Програма атестації здобувачів вищої освіти
(у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (проєкту))

Галузь знань 03 Гуманітарні науки
Спеціальність 032 Історія та археологія
Освітня програма Історія та археологія
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Форма навчання денна, заочна

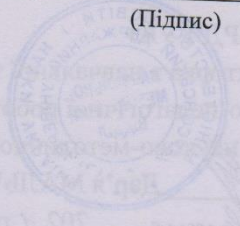
ПОГОДЖЕНО

на засіданні науково-методичної ради
факультету психології, історії та соціології
Голова НМР Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

«17» вересня 2021 р., пр. № 1

Херсон, 2021р.

Затверджено на засіданні кафедри
історії, археології та методики викладання
Протокол № 1 від 25.08.2021р.
Завідувачка Наталія КУЗОВОВА
(Підпис)

Handwritten signature or initials in the bottom left corner.

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма атестації здобувачів вищої освіти розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Середня освіта (історія)». Атестація здобувачів вищої освіти відбувається у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи (проєкту). Головним завданням атестації здобувачів вищої освіти є виявлення ступеня професійної підготовки випускників та вміння здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики.

Змістом атестації й завершальним етапом навчання здобувачів в університеті є виконання кваліфікаційної роботи (проєкту). Кваліфікаційні роботи (проєкти) виконуються за вимогами, що відповідають другому (магістерському) рівню вищої освіти. *Кваліфікаційна робота (проєкт)* призначена для об'єктивного контролю програмних результатів навчання, зазначених у освітньо-професійній програмі.

Кваліфікаційна робота передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових завдань, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження, пов'язаною з темою роботи. Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складного дослідницького завдання у сфері історичної науки.

Кваліфікаційна робота має бути перевірена на унікальність відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті та в репозиторії ХДУ.

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру в сфері історії та археології
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність працювати автономно. ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК05. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК06. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК07. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК08. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК09. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК01. Здатність виявляти та досліджувати історичні й археологічні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти, узагальнювати інформацію. ФК02. Здатність здійснювати історичні й археологічні

дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних і соціальних наук.

ФК03. Здатність презентувати та обговорювати результати досліджень і професійної діяльності у сфері історії та археології.

ФК04. Здатність виявляти специфіку в підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки.

ФК05. Здатність брати участь прикладних проєктах у сфері історії, археології та/або дотичні до них міждисциплінарні проєкти.

ФК06. Здатність здійснювати експертний аналіз в предметній області.

ФК07. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та вищої освіти, наукових установах.

ФК08. Здатність працювати в міжнародному контексті і брати участь в реалізації спільних проєктів у сфері історії та/або археології з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ФК09. Здатність використовувати сучасні цифрові інструменти і технології для проведення досліджень та професійної діяльності у сфері історії та археології.

ФК10. Усвідомлення принципів академічної доброчесності та норм професійної етики.

ФК11. Здатність виявляти та описувати історичні факти, що відображають історію певного регіону; орієнтуватись у досягненнях і проблемах регіональної історіографії

Програмні результати навчання

ПР01. Аналізувати теоретичні та методологічні проблеми сучасної історичної науки, критично оцінювати стан проблеми та результати останніх досліджень.

ПР02. Здійснювати рецензування, коментування, анотації наукових, науково-популярних, освітніх та публіцистичних текстів, які стосуються питань історії та археології.

ПР03. Планувати і виконувати прикладні частини дослідження у рамках історичних або міждисциплінарних проєктів з урахуванням сучасних методологічних підходів.

ПР04. Застосовувати у професійній діяльності у сфері історії та археології сучасні цифрові інструменти і технології для пошуку, збереження і оброблення інформації, у тому числі для виконання наукових досліджень і реалізації освітніх та інноваційних проєктів.

ПР05. Планувати і виконувати прикладні дослідження у сфері історії та археології, висувати та перевіряти гіпотези, обирати методи дослідження, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПР06. Здійснювати експертизу пам'яток історії, археології та культури з метою їх охорони та можливого подальшого використання.

ПР07. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань історії та/або археології до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПР08. Розширювати актуалізовану джерельну базу за рахунок введення до наукового обігу архівних джерел, опрацювання фондів музеїв, участі у наукових й археологічних експедиціях тощо.

ПР09. Здійснювати викладацьку діяльність у закладах вищої освіти на основі сучасних

освітніх технологій, а також принципів і практик європейських країн.

ПР10 Знати історичні факти, що відображують історію Південної України, актуальні проблеми регіональної історіографії

II. ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ (ПРОЄКТУ)/АБО ДО ПУБЛІЧНОЇ ДЕМОНСТРАЦІЇ

Строки виконання кваліфікаційної роботи (проєкту) визначаються регламентом роботи Херсонського державного університету на поточний рік відповідно до навчального плану.

Студент, який виконує кваліфікаційну роботу (проєкт):

- самостійно оцінює актуальність і соціальну значущість проблеми, пов'язаної з темою кваліфікаційної роботи (проєкту);
- здійснює збирання й оброблення інформації з теми кваліфікаційної роботи (проєкту);
- вивчає й аналізує отримані матеріали;
- усебічно досліджує проблему, приймає самостійні рішення з урахуванням думки наукового керівника;
- оформлює розв'язання проблеми відповідно до вимог, зазначених в даному Положенні;
- готує засоби візуалізації результатів кваліфікаційної роботи (проєкту) (комп'ютерні презентації, програми, відеоролики, друковані посібники тощо);
- несе повну відповідальність за зміст та оформлення кваліфікаційної роботи (проєкту);
- передає електронний примірник кваліфікаційної роботи (проєкту) помічнику декана відповідного факультету на його власну корпоративну електронну пошту для зовнішньої перевірки на унікальність в Науковій бібліотеці відповідно до Порядку виявлення та запобігання академічному плагіату у науково-дослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

III. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ (ПРОЄКТІВ)

Академічна успішність здобувача освіти під час державної атестації здобувачів вищої освіти оцінюється за шкалою, що застосована в ХДУ з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проєктів)

Оцінка за шкалою ECTS	За 100-бальною системою	Оцінка за національною шкалою
A	90 – 100	Відмінно
B	82-89	Добре
C	74-81	
D	64-73	Задовільно
E	60-63	
FX	35-59	Незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основними критеріями оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів) є:

1. Якісні параметри роботи.
2. Якість публічного захисту.
3. Організація дослідження.

Критерії оцінювання кваліфікаційних робіт (проектів)

№	Види робіт Критерії оцінювання	Максимальна кількість балів
I. ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ РОБОТИ		
1.	Аргументація актуальності теми, її теоретичної і практичної цінності	7 балів
2.	Достатність використання наукової літератури	7 балів
3.	Необхідність і достатність емпіричних даних для розв'язання визначених завдань	7 балів
4.	Обґрунтованість методики дослідження	7 балів
5.	Обґрунтованість аналізу й інтерпретація отриманих результатів	7 балів
6.	Відповідність висновків завданням дослідження	7 балів
7.	Відповідність структури роботи обраній темі	7 балів
8.	Чіткість, логічність, послідовність викладення матеріалу	6 балів
9.	Грамотність	7 балів
10.	Якість і вірність оформлення роботи	6 балів
11.	Етичний аспект роботи, дотримання норм академічної доброчесності	6 балів
II. ПУБЛІЧНИЙ ЗАХИСТ:		
12.	Лаконічність і логічність виступу студента	6 балів
13.	Глибина і вірність відповідей на питання членів ЕК	7 балів
III. ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ		
14.	Самостійність і планомірний, систематичний характер роботи студента над темою	7 балів
15.	Своєчасність підготовки роботи до захисту відповідно регламенту роботи університету	6 балів
ЗАГАЛЬНА СУМА БАЛІВ (ПІДСУМКОВИЙ БАЛ)		100 балів

Оцінювання кваліфікаційної роботи (проекту) щодо критерію етичного аспекту та дотримання норм академічної доброчесності регламентується Порядком виявлення та запобігання академічному плагіату у науководослідній та навчальній діяльності здобувачів вищої освіти.

Оцінка здобувача за кваліфікаційну роботу (проект) формується на основі оцінки наукового керівника, рецензента та захисту, що регламентується Порядком оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті

Оцінка за кваліфікаційну роботу (проект) може бути знижена у таких випадках:

1. Недоліки в оформленні.

1.1. Відсутність будь-якої складової у структурі роботи, що передбачено чинними вимогами університету до роботи певного рівня вищої освіти.

1.2. Недотримання вимог щодо оформлення робіт.

1.3. Наявність не виправлених друкарських помилок, пропусків, граматичних і стилістичних помилок.

1.4. Відсутність авторської інтерпретації змісту таблиць і графіків.

1.5. Наявність в бібліографії робіт, на які відсутні посилання у самій роботі.

- 1.6. Наявність помилок в оформленні бібліографії.
- 1.7. Бібліографічний опис джерел у списку використаної літератури наведено доволіно, без дотримання вимог дійсного Положення про кваліфікаційну роботу (проект).
- 1.8. Обсяг роботи не відповідає вимогам.

2. Недоліки змісту як структурної складової роботи.

- 2.1. Зміст роботи не розкриває тему повністю.
- 2.2. Сформульовані розділи (підрозділи) не відбивають реальну проблемну ситуацію, стан об'єкта, тобто не стосуються теми (предмету, об'єкту) дослідження.

3. Недоліки вступу.

- 3.1. Висвітлення актуальності багатослівне, без зазначення сутності проблеми або наукового завдання.
- 3.2. Мета дослідження не пов'язана з проблемою, сформульована абстрактно і не відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження.
- 3.3. В об'єкті не виділяється та його частина, яка є предметом дослідження.
- 3.4. Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу не співвідносяться між собою як загальне і часткове.
- 3.5. Має місце збіг формулювання проблеми, мети, завдань роботи.

4. Недоліки оглядово-теоретичного розділу роботи.

- 4.1. Наявність фактичних помилок в огляді літератури.
- 4.2. Відсутність згадування важливих літературних джерел, що мають пряме відношення до розв'язання проблеми та опублікованих у доступній для студентів літературі, що вийшла друком за останні 5 років.
- 4.3. Використання великих фрагментів чужих текстів без вказівки на їх джерела, у тому числі кваліфікаційних робіт (проектів) студентів минулих років.
- 4.4. Відсутність аналізу зарубіжних праць, присвячених проблематиці дослідження.
- 4.5. Відсутність аналізу вітчизняних праць, присвячених проблематиці дослідження.
- 4.6. Теоретична частина не завершується висновками і формулюванням предмета власного емпіричного дослідження (для кваліфікаційної роботи (проекту) рівня «магістр»).
- 4.7. Тема роботи не збігається з метою дослідження.
- 4.8. Теоретична і практична частини не узгоджуються між собою.

5. Недоліки аналітичного та емпіричного розділів роботи.

- 5.1. Робота побудована на основі чужої методики, модифікованої і скороченої автором без перевірки якості модифікації і скорочень.
- 5.2. Автор використовує методики без посилань на джерело їх отримання або їх автора.
- 5.3. У роботі відсутній детальний опис процедури проведення дослідження: за наведеним описом відтворення процедури є неможливим.
- 5.4. У роботі відсутня інтерпретація отриманих результатів, висновки побудовані як констатація первинних даних.
- 5.5. Отримані результати автор не співвідносить з результатами інших дослідників, роботи яких він обговорював у теоретичній частині.

6. Недоліки висновків.

- 6.1. Кінцевий результат не відповідає меті дослідження, висновки не відповідають визначеним завданням.
- 6.2. Висновки неконкретні, мають описовий характер.

7. Етичні аспекти роботи.

7.1. Автор порушив етичні норми, не виправдано розкрив анонімність учасників дослідження.

7.2. Автор використовує дані інших дослідників без посилання на їх праці, де ці результати опубліковані.

7.3. Автор формулює практичні рекомендації, пропонуючи рішення, що виходять за межі його професійної компетентності і можуть мати непередбачувані наслідки для суспільства.

8. Недоліки в організації роботи.

8.1. Недотримання графіку виконання роботи.

8.2. Несвоєчасність підготовки роботи до захисту.

8.3. Несистематичність роботи з науковим керівником.

Методика і алгоритм розробки та встановлення критеріїв оцінок відображають рівень виконання якісних параметрів роботи і врахування визначених помилок, недоліків з їх кваліфікаційним поділом на грубі помилки та недоліки.

У випадку незгоди із результатами оцінювання кваліфікаційної роботи/проєкту та/або підтверджень щодо порушення процедури захисту, здобувач вищої освіти має право не пізніше наступного робочого дня після дня оголошення результатів, подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора. Процедура апеляції регламентується «Порядком оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у Херсонському державному університеті», затвердженого наказом ректора від 07.09.2020 № 802-Д.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основні:

1. Закон України «Про освіту». Режим доступу: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
2. Закон України «Про вищу освіту». Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
3. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. – Вид.офіц. – [Уведено вперше ; чинний від 2016-07-01]. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
4. Порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 07.09.2020 № 803-Д). (Зі змінами від 08.09.2021 № 890-Д) Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
5. Положення про організацію освітнього процесу в Херсонському державному університеті (наказ ХДУ від 02.09.2020 № 789-Д). Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
6. Положення про кваліфікаційну роботу (проєкт) (наказ ХДУ від 09.10.2020 № 953-Д. – Режим доступу: (<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DMethodics/EduProcess.aspx>) Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
7. Положення про академічну доброчесність ХДУ (наказ ХДУ від 06.04.2021 № 419-Д) Режим доступу: <https://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>
8. Академічна доброчесність у навчанні, викладанні й науковій (творчій) діяльності в Херсонському державному університеті / заг. ред. О. Співаковський ; упоряд. : С. Омельчук, В. Блах, В. Кобець. Херсон : Вид-во ХДУ, 2019. 112 с.

9. Кодекс академічної доброчесності здобувача вищої освіти ХДУ. Режим доступу : <http://www.kspu.edu/Information/Academicintegrity.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021

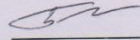
Додаткові

10. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. монографія / за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 169 с.
11. Колоїз, Ж. Основи академічного письма : практикум. Кривий Ріг : ФОП Маринченко С. В., 2019. – 178 с.

Інтернет-ресурси

12. Наукова бібліотека ХДУ. Режим доступу: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
13. Про Етичний кодекс ученого України. Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021
14. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні (SAIUP) - Американські Ради. Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>. Назва з екрану. Дата звернення: 18.08.2021

Гарант ОП

(Підпис)

Олег БОЙКОВ